

Објавено на 13.05.2010 година

Врз основа на Одлуката на Народна банка на Република Македонија за објавување извештаи и податоци од страна на банката („Службен весник на РМ“ бр.134/2007), Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје објавува:

ИЗВЕШТАЈ И ПОДАТОЦИ
со состојба 31.12.2009 година

СОДРЖИНА:

1. Податоци за Банката
2. Податоци за акционерската структура на Банката – акционери со квалификувано учество
3. Податоци за сопствените средства и за адекватноста на капиталот на Банката
4. Податоци за системите и процесот на управување со ризиците

1. ПОДАТОЦИ ЗА БАНКАТА	
Назив	Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје
Седиште	Скопје, ул. Вељко Влаховиќ бр. 26
Единствен матичен број	5240425
Организациона структура	Дадена е во Прилог на крајот од извештајот
Број на вработени на 31.12.2009	32
Преглед на финансиски активности кои Банката може да ги врши согласно дозволата за основање и работење издадена од Гувернерот на Народна банка на Република Македонија	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кредитирање во земјата, вклучувајќи и финансирање на комерцијални трансакции, 2. Издавање на платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување, 3. Откуп, продажба и наплата на побарувања, 4. Платен промет во земјата и во странство во свое име и за своја сметка, 5. Факторинг и форфетинг за сметка на клиенти, 6. Прибирање, обработка и анализа на информации за кредитна способност на правни лица и нивна продажба, 7. Економско-финансиски консалтинг, 8. Кредитно осигурување од комерцијални и политички ризици.
Преглед на финансиски активности кои Банката во моментот ги врши и за кои има согласност од Гувернерот на Народна банка на Република Македонија	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кредитирање во земјата, вклучувајќи и финансирање на комерцијални трансакции, 2. Издавање на платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување, 3. Платен промет во земјата и во странство во свое име и за своја сметка, 4. Прибирање, обработка и анализа на информации за кредитна способност на правни лица и нивна продажба, 5. Кредитно осигурување од комерцијални и политички ризици.

Преглед на финансиски активности за кои од страна на Гувернерот на Народна банка на Република Македонија е изречена забрана или ограничување за нивно вршење, односно е повлечена согласноста	/
2. ПОДАТОЦИ ЗА АКЦИОНЕРСКАТА СТРУКТУРА НА БАНКАТА - АКЦИОНЕРИ СО КВАЛИФИКУВАНО УЧЕСТВО	
Назив на акционерот и седиште	Влада на Република Македонија, Скопје, бул. Илинден бб
Процент на учество во вкупниот број акции	100%
Процент во вкупниот број издадени акции со право на глас во банката	100%
3. ПОДАТОЦИ ЗА СОПСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА И ЗА АДЕКВАТНОСТА НА КАПИТАЛОТ НА БАНКАТА	
Износ на почетниот капитал кој е запишан во Централниот регистар	1.193.792 илјади МКД
Број на акциите од секој род и класа, како и номинален износ на акциите	Обични акции 384.103 Номинална вредност на една акција 3.108 МКД Вкупен номинален износ 1.193.792 илјади МКД
Опис на карактеристиките на основните компоненти на сопствените средства	Номинална вредност на уплатени акции – 1.193.792 илјади МКД Резервен фонд – 325.407 илјади МКД
Износ и компоненти на дополнителниот капитал I и дополнителниот капитал II	/
Вид на одбитните ставки од основниот капитал и дополнителниот капитал и нивниот износ	Нематеријални средства – 203 илјади МКД
Вкупниот износ на сопствените средства со состојба на 31.12.2009 година	1.518.997 илјади МКД
Висина на адекватноста на капиталот со состојба 31.12.2009 година	30,00 %
Висина на капиталот потребен за покривање на кредитниот ризик, утврден согласно Методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот	258.500 илјади МКД
Висина на капиталот потребен за покривање на валутниот ризик утврден согласно Методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот	142.260 илјади МКД

Висина на капиталот потребен за покривање на пазарниот ризик утврден согласно Методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, при што одделно се прикажува износот на капиталот потребен за покривање на генералниот и специфичниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност и вложувања во должнички инструменти од портфолио на тргување и износот на капиталот потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака и ризикот од друга договорна страна	/
Висина на капиталот потребен за покривање на ризикот од промена на цена на стоки	/
Висина на капиталот потребен за покривање на надминување на лимитите на изложеност	/
Висина на капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик	/
Висина на капиталот потребен за покривање други ризици, доколку банката по сопствена оценка утврдила дополнителен износ на капитал потребен за покривање на тие ризици, или доколку НБРМ утврдила дополнителен износ на потребен капитал заради природата, видот и обемот на активностите кои што ги извршува банката и ризиците на кои е изложена како резултат на тие активности	/
4. ПОДАТОЦИ ЗА СИСТЕМИТЕ И ПРОЦЕСОТ НА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИТЕ	
4.1. СТРАТЕГИИ И ПРОЦЕСИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО СЕКОЈ ПОЕДИНЕЧЕН РИЗИК	
4.1.1. КРЕДИТЕН РИЗИК	
Опис на политиката за вршење на исправка на вредноста и за издвојување на посебна резерва	Резервациите за оштетување прикажани во билансот на состојба на крајот на годината произлегуваат од различниот рејтинг и оценки добиени со воспоставениот систем на интерен рејтинг. Резултат од користење на овој систем е соодветна класификација на изложеноста и во зависност од тоа соодветно утврдување на исправката на вредноста на активните билансни побарувања односно посебна резерва за активните вонбилансни

	побарувања согласно МСС 39.
Износ на изложеност на кредитен ризик, пред и по издвојувањето на посебната резерва	<ul style="list-style-type: none"> • Износ на изложеност на кредитен ризик пред издвојување на посебна резерва – 3.924.705 илјади МКД • Износ на изложеност на кредитен ризик по издвојување на посебна резерва – 3.752.041 илјади МКД
Просечна изложеност на кредитен ризик за периодот за кој се објавува и изложеноста по поделни категории на ризик	<p>4.440.913 илјади МКД</p> <p>А – 95.36%</p> <p>Б – 0.15%</p> <p>В – 0.48%</p> <p>Г – 0.11%</p> <p>Д – 3.90%</p>
Износ на достасани кредити	/
Износ на изложеностите на кредитен ризик за кои е извршена исправка на вредност, односно е издвоена посебна резерва	2.836.919 илјади МКД
Географска дистрибуција на изложеноста на кредитен ризик – Република Македонија, земјите членки на ЕУ, останатите земји во Европа, земјите-членки на ОЕЦД (со исклучок на земјите од Европа), останати земји	<ul style="list-style-type: none"> • Земји од ЕУ – 331.542 илјади МКД • Република Македонија – 3.409.979 илјади МКД • Останати земји – 10.520 илјади МКД
Секторска дистрибуција на изложеноста на кредитен ризик (изложеност кон банки, кон други финансиски институции, нефинансиски институции, нерезиденти)	<ul style="list-style-type: none"> • Банки – 3.062.615 илјади МКД • Останати финансиски институции – 503.733 илјади МКД • Државни органи – 2.834 илјади МКД • Нефинансиски институции – 24.847 илјади МКД • Нерезиденти – 158.012 илјади МКД
Резидуална договорна рочна структура на изложеност на кредитен ризик (со рок на достасување до и над една година)	<ul style="list-style-type: none"> • Резидуална договорна рочна структура до една година – 1.560.823 илјади МКД • Резидуална договорна рочна структура над една година – 2.191.218 илјади МКД
Структура на изложеност на кредитен ризик по дејности и детално објавување на податоци за најголемата изложеност	<ul style="list-style-type: none"> • Финансиско посредување – 3.566.348 илјади МКД <ul style="list-style-type: none"> - износ на достасани кредити – нема - износ на изложеност за која се врши исправка на вредноста – 2.764.863 илјади МКД - износ на извршена исправка на вредноста – 113.042 илјади МКД • Нерезиденти – 158.012 илјади МКД • Останато – 27.681 илјади МКД
Износ на реструктурирани побарувања согласно Одлука за супервизорски стандарди за	/

регулирање на достасани а ненаплатени побарувања на банките	
Движење на исправката на вредност, односно издвоената поседна резерва во текот на периодот за кој се известува	31.03.2009 – 174.024 илјади МКД 30.06.2009 – 180.486 илјади МКД 30.09.2009 – 177.610 илјади МКД 31.12.2009 – 172.664 илјади МКД
Систем на мерење и систем за внатрешно известување	<p>Мерењето на кредитниот ризик може да биде</p> <ul style="list-style-type: none"> • на поединечна основа <p>Кога се врши мерење на поединечна основа, основни индикатори за кредитниот ризик се изложеноста, веројатноста од пропаѓање, веројатноста од намалување на бонитетот, веројатноста од надокнада на отпишаните побарувања и сл.,</p> <ul style="list-style-type: none"> • на ниво на целокупното портфолио <p>При мерење на ризикот Банката на ниво на целото портфолио го користи методот на очекувани загуби.</p> <p>Банката има воспоставен систем на известување со кој органите на управување добиваат целосни, споредливи и навремени извештаи во функција на навремено донесување на одлуки во врска со преземањето и управувањето со кредитниот ризик.</p>
Политика за заштита и намалување	<ul style="list-style-type: none"> • Систем на лимити <p>Главен инструмент за контрола на кредитниот ризик во Банката е системот на лимити на изложеност.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Квалитет на обезбедувањето <p>Во инструментите за заштита и намалување на кредитниот ризик МБПР го вклучува и квалитетот на обезбедување, односно можноста за продажба на побарувањето, документираноста на обезбедувањето, како и можноста за присилна наплата на обезбедувањето.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обезбедување навремени, целосни, јасни и точни информации, • Точно вреднување на компонентите на кредитен ризик на договорите за кредити, за осигурување, гаранции, • Носење одлуки за идна кредитна задолженост во зависност од структурата и содржината на постојното портфолио, • Одбивање на кредитни изложености со слаба кредитна способност врз основа на однапред дефинирани критериуми, • Дефинирање на високо ризични индустриски сектори, пазари и сл., • Управување со проблематични изложености на кредитен ризик и др.
4.1.2. ПАЗАРЕН РИЗИК	
Структура на портфолио за тргување по одделни видови финансиски инструменти	Нема

<p>Политики за распоредување на одредена позиција во портфолио за тргување или во портфолио на банкарски активности</p>	<p>МБПР ги распоредува позициите кои се вклучуваат во портфолиото за тргување и во портфолиото на банкарски активности со користење објективни критериуми согласно меѓународните стандарди и притоа овие критериуми ги применува на конзистентна основа.</p> <p>Имајќи го во предвид фактот дека МБПР е основана со посебен Закон за основање на Македонска банка за поддршка на развојот, а исто така во своето работење има специфики со кои се издвојува од работењето на класичните банки, односно работи во свое име и за своја сметка и целта на банката е со избегнување на шпекулативниот начин на работа да го поттикне развојот преку финансирање на мали и средни претпријатија, Банката нема позиции во финансиските инструменти кои може да ги вклучи во портфолиото за тргување, согласно тоа позициите се распоредуваат во портфолиото за банкарски активности.</p>
<p>4.1.3. ОПЕРАТИВЕН РИЗИК</p>	
<p>Систем на мерење и систем на внатрешно известување</p>	<p>Банката има воспоставено процес на самопроценување, односно квалитативна оценка на изложеноста на оперативен ризик, што значи дека процесот го водат менаџерите и вработените, а не надворешни лица. Суштината на овој пристап на квалитативна оценка е идентификацијата и затворање на контролните јазови што овозможуваат раст на оперативните ризици над прифатливото ниво.</p> <p>Банката има воспоставен систем на известување со кој органите на управување добиваат целосни, споредливи и навремени извештаи во функција на навремено донесување на одлуки во врска со преземањето и управувањето со оперативниот ризик.</p>
<p>Пристап кој се користи за пресметка на капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик</p>	<p>Во функција на квантификација на изложеноста на оперативен ризик, МБПР го користи методот на базичен индикатор.</p>
<p>Политика за заштита и намалување</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Осигурување, • Инфраструктура, • Континуирани активности во насока на подобрување на окружувањето во смисла на целокупната атмосфера во Банката, разбирање и култура на однесување во однос на изложеноста на оперативни ризици, • Воспоставување на План за континуитет на работењето, • Воспоставување на редовна контрола и проверка на трансакциите и сметките и др.

4.1.4. РИЗИК КОЈ ПРОИЗЛЕГУВА ОД КАПИТАЛНИ ВЛОЖУВАЊА КОИ НЕ СЕ ДЕЛ ОД ПОРТФОЛИОТО ЗА ТРГУВАЊЕ	
Краток опис на стратегијата на банката за стекнување на капитални делови во други правни лица	МБПР како банка во државна сопственост нема стратегија за стекнување на капитални делови во други правни лица.
Краток опис на политиката на банката за сметководствено вреднување на капиталните вложувања	/
Износ на капитални вложувања и нивна класификација според видот, односно дали се работи за вложувања во сопственички хартии од вредност за кои постои или за кои не постои активен пазар	/
Секторска структура на капитални вложувања (капитални вложувања во банки, други финансиски институции, нефинансиски институции, нерезиденти)	/
Кумулативен износ на реализирани добивки/загуби кои произлегуваат од отуѓувањата во текот на периодот за кој се објавува	/
Вкупен износ на нереализирани добивки/загуби од капитални вложувања	/
4.1.5. ЛИКВИДНОСЕН РИЗИК	
Систем на мерење и систем на известување	<p>Банката обезбедува соодветна ликвидност преку:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Планирање, управување и обезбедување на адекватен износ на ликвидни средства, • Следење на адекватна рочна структура, • Утврдување на ликвидносни показатели, • Следење на потенцијалните обврски од вонбилансното работење, • Планирање на мерки во случај Банката да се соочи со криза во ликвидноста. <p>Банката има воспоставен систем на известување со кој органите на управување добиваат целосни, споредливи и навремени извештаи во функција на навремено донесување на одлуки во врска со преземањето и управувањето со ликвидносниот ризик.</p>
Политика за заштита и намалување	<p>Банката воспоставува систем на внатрешна контрола на ликвидноста која ја спроведуваат сите вработени во Банката и воспоставува информативен систем кој овозможува навремено и постојано мерење, следење, контрола и известување во процесот на одлучување при управувањето со ликвидносниот ризик.</p>

СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЈА НА ФУНКЦИЈАТА НА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Банката воспоставува организациска структура, со јасно дефинирани надлежности и одговорности при преземање и управување со ризиците.

<p>Надзорен одбор</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ја одобрува стратегијата за преземање и управување со ризиците и го следи нејзиното спроведување, - ја одобрува политиката за преземање и управување со секој поединечен ризик и го следи нејзиното спроведување, - ги разгледува извештаите за управување со поединечните ризици, - ги одобрува лимитите на изложеност на поединечни ризици, - обезбедува услови и ја следи ефикасноста на внатрешната контрола, како составен дел на системот на управување со ризици, - обезбедува услови за ефикасно спроведување на ревизија на управувањето со поединечните ризици од страна на внатрешната ревизија, - други активности согласно законските прописи и интерните акти.
<p>Одбор за управување со ризици</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ја воспоставува и ја спроведува стратегијата за преземање и управување со ризиците, - ја воспоставува и ја спроведува политиката за управување со поединечните ризици, - врши мониторинг и оценка на ефикасноста на целокупниот процес на управување со ризици, - врши анализа на извештаите за изложеноста на Банката на поодделните ризици, - одредува и редовно ги ревидира лимитите на изложеност на поодделни видови ризици, - ги дефинира евентуалните исклучоци во однос на дефинираните лимити, - други активности согласно законските прописи и интерните акти.
<p>Управен одбор</p>	<ul style="list-style-type: none"> - воспоставува и спроведува соодветни процедури за идентификување, мерење, мониторинг, контрола и намалување на поединечните видови ризици, - редовно ја следи имплементацијата на политиките, процедурите за управување со ризиците, - го воспоставува информативниот систем, како и системот за известување на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, - јасно и прецизно ги дефинира одговорностите на секој вработен/сектор во процесот на управување со одделните видови ризици, - обезбедува услови за ефикасно спроведување на процесот на управување со поединечните ризици,

	<p>вклучувајќи и соодветно и навремено информирање на сите вработени во Банката вклучени во процесот на управување со одделни ризици.</p>
Служба за управување со ризици	<ul style="list-style-type: none">- соодветно спроведување на политиките и процедурите за управување со ризици во Банката,- мерење, следење, контрола на сите материјални ризици,- следење на лимити на изложеност на поединечни ризици,- редовно известување на Одборот за управување со ризици и другите органи на Банката за изложеноста на Банката за поделни видови на ризици.

